

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 17. julija 2014*

„Predhodno odločanje — Pravica do združitve družine — Direktiva 2003/86/ES — Člen 4(5) — Nacionalna ureditev, ki določa, da morata sponzor in zakonec pred vložitvijo prošnje za združitev družine dopolniti 21 let — Usklajena razlaga“

V zadevi C-338/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Verwaltungsgerichtshof (Avstrija) z odločbo z dne 29. maja 2013, ki je prispela na Sodišče 20. junija 2013, v postopku

Marjan Noorzia

proti

Bundesministerin für Inneres,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta (poročevalka), predsednica senata, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot in A. Arabadžiev, sodniki,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za M. Noorzia L. Binder, odvetnik,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, agentka,
- za grško vlado M. Michelogiannaki, agentka,
- za Evropsko komisijo M. Condou-Durande in W. Bogensberger, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30. aprila 2014

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 4(5) Direktive Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 224).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med M. Noorzia in Bundesministerin für Inneres (zvezna ministrica za notranje zadeve, v nadaljevanju: Bundesministerin), ker je zadnjenavedena zavrnila prošnjo prve za pridobitev dovoljenja za prebivanje z namenom združitve družine.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 4 Direktive 2003/86 določa:

„1. Države članice na podlagi te direktive in v skladu s pogoji, določenimi v Poglavju IV in členu 16, dovolijo vstop in bivanje naslednjim družinskim članom:

(a) zakoncu sponzorja;

[...]

5. Da se zagotovi boljša integracija in preprečijo prisilne poroke, lahko države članice zahtevajo, da sponzor in njegov zakonec dosežeta neko minimalno starost in največ 21 let, preden se mu zakonec lahko pridruži.

[...]“

Avstrijsko pravo 4 Iz predložitvenega sklepa je razvidno, da se za spor o glavni stvari uporablja zakon o nastanitvi in prebivanju (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz, BGBl. I, 100/2005, v nadaljevanju: NAG), ki je začel veljati 1. januarja 2006.

- 5 Člen 46(4) NAG v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari (BGBl. I, 111/2010), določa, da je treba pod nekaterimi pogoji za družinske člane državljana tretje države izdati dovoljenje za prebivanje.
- 6 Člen 2(1), točka 9, NAG opredeljuje pojem „družinski član“ tako:

„Družinski član: oseba, ki je zakonec ali mladoletni neporočeni otrok, vključno s posvojencem ali pastorkom (primarna družina); to velja tudi za registrirane partnerje; zakonci in registrirani partnerji morajo v trenutku vložitve prošnje že dopolniti 21 let; če v primeru poligamije [...] en zakonec že prebiva skupaj s sponzorjem na zveznem ozemlju, drugi zakonci niso družinski člani, ki bi bili upravičeni do pridobitve dovoljenja za prebivanje.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 7 M. Noorzia, rojena 1. januarja 1989, je afganistanska državljanica, ki je 3. septembra 2010 zaprosila za dovoljenje za prebivanje za namene združitve družine z zakoncem, rojenim 1. januarja 1990, ki je prav tako afganistanski državljan in živi v Avstriji.

- 8 Bundesministerin je to prošnjo zavrnila z odločbo z dne 9. marca 2011, ker zakonec M. Noorzia, čeprav je 1. januarja 2011 dopolnil 21 let, na dan vložitve prošnje pri avstrijskem veleposlaništvu v Islamabadu (Pakistan) še ni dopolnil te starosti, zaradi česar ni bil izpolnjen poseben pogoj za združitev.
- 9 Bundesministerin je trdila, da je pogoj dopolnjenih 21 let na dan vložitve prošnje v skladu z Direktivo 2003/86.
- 10 Predložitveno sodišče, pri katerem je M. Noorzia vložila tožbo zoper odločbo Bundesministerin, meni, da v členu 4(5) Direktive 2003/86 ni jasno navedeno, glede na kateri trenutek je treba presojati, ali je minimalna starostna omejitev 21 let, ki jo določa ta določba, dosežena.
- 11 V teh okoliščinah je Verwaltungsgerichtshof (upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 4(5) Direktive [2003/86] razlagati tako, da nasprotuje določbi [nacionalnega prava], v skladu s katero morajo zakonci in registrirani partnerji dopolniti 21 let starosti že ob vložitvi prošnje, da bi jih bilo mogoče šteti za družinske člane, ki so upravičeni do združitve?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 12 Najprej je treba poudariti, da člen 4(5) Direktive 2003/86 za zagotovitev boljše integracije in preprečevanje sklepanja zakonskih zvez pod prisilo državam članicam omogoča določitev minimalne starosti, ki ne sme biti višja od 21 let ter jo morata doseči sponzor in njegov zakonec, preden se zakonec lahko sponzorju pridruži.
- 13 Ker pa ta določba ne opredeljuje datuma, glede na katerega morajo nacionalni organi ugotavljati, ali je pogoj v zvezi s to minimalno starostjo izpolnjen, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 4(5) Direktive 2003/86 razlagati tako, da ta določba nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero morajo zakonci in registrirani partnerji ob vložitvi prošnje že dopolniti starost 21 let, da bi jih bilo mogoče šteti za družinske člane, ki so upravičeni do združitve.
- 14 Glede tega je treba poudariti, da je želel zakonodajalec Unije s tem, da ni natančno določil, ali morajo nacionalni organi za ugotovitev, ali je pogoj v zvezi z minimalno starostjo izpolnjen, upoštevati datum vložitve prošnje za združitev družine ali datum odločanja o tej prošnji, državam članicam pustiti polje proste presoje, če s tem ni ogrožena učinkovitost prava Unije.
- 15 V zvezi s tem je treba opozoriti, da minimalna starost, ki jo države članice določijo na podlagi člena 4(5) Direktive 2003/86, nazadnje ustreza starosti, pri kateri se po mnenju zadevne države članice šteje, da oseba ni postala dovolj zrela le za zavrnitev sklenitve zakonske zveze pod prisilo, temveč tudi za odločitev o prostovoljni preselitvi v drugo državo s svojim zakoncem, da bi tam z zakoncem živela družinsko življenje in se v to okolje vključila.
- 16 S tega vidika je treba ugotoviti, da ukrep, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, s katerim se zahteva, da sta sponzor in njegov zakonec dosegla minimalno zahtevano starost na datum vložitve prošnje, niti ne preprečuje izvrševanja pravice do združitve družine niti ga čezmerno ne otežuje. Poleg tega tak ukrep ne omaja cilja preprečevanja sklepanja zakonskih zvez pod prisilo, saj omogoča domnevo, da bo zaradi večje zrelosti zadevnih oseb nanje težje vplivati, da bi zakonsko zvezo sklenile pod prisilo in sprejele združitev družine, če se zahteva, da so pred datumom vložitve prošnje že dosegle starost 21 let, kot če so na ta datum mlajše od 21 let.
- 17 Poleg tega je upoštevanje datuma vložitve prošnje za združitev družine pri ugotavljanju, ali je pogoj minimalne starosti izpolnjen, v skladu z načeloma enakega obravnavanja in pravne varnosti.

- 18 Kot je namreč navedla avstrijska vlada, merilo v zvezi z datumom vložitve prošnje omogoča enako obravnavanje vseh prosilcev, ki so kronološko v enakem položaju, z zagotavljanjem, da je ugoditev prošnji odvisna predvsem od okoliščin, ki jih je mogoče pripisati prosilcu, in ne upravi, kot je trajanje obravnavanja prošnje.
- 19 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na predloženo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4(5) Direktive 2003/86 razlagati tako, da ta določba ne nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero morajo zakonci in registrirani partnerji ob vložitvi prošnje že dopolniti starost 21 let, da bi jih bilo mogoče šteti za družinske člane, ki so upravičeni do združitve.

Stroški

- 20 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Člen 4(5) Direktive Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine je treba razlagati tako, da ta določba ne nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero morajo zakonci in registrirani partnerji ob vložitvi prošnje že dopolniti starost 21 let, da bi jih bilo mogoče šteti za družinske člane, ki so upravičeni do združitve.

Podpisi